

၂၀၇၀ခုနှစ်မှစ၍ ၂၀၇၁ခုနှစ် ပင်လုံဆီသို့

BREAK GLASS

သန်းစိုးနိုင်

ငြိမ်းချမ်းရေးမှာ တမ်း

၁၉၄၈ ခု၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့က စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်သည် ယခု ဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်း ၇၀ တိုင်ပေတော့မည်။ ၂၀ ရာစုအလယ်ပိုင်းမှ စတင်ခဲ့သော ပြည်တွင်းစစ်သည် ၂၁ ရာစု၏ ဒုတိယ ဆယ်စုနှစ်တိုင် မပြီးဆုံးနိုင်သေးပေ။ "နှစ်တစ်ရာပြည့် ပြည်တွင်းစစ်" အဖြစ် ဂင်းနစ်စံတော်ချိန်စာရင်း ဝင်သွားမည့် ကမ္ဘာ့အရှည်ကြာဆုံး ပြည်တွင်းစစ် စံချိန် မတင်ရစေရန် များစွာ ဝိုင်းဝန်း အားထုတ်ကြရပေလိမ့်ဦးမည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသော ပြည်တွင်းစစ် များ ၏ သမိုင်းကို ယေဘုယျ ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်ကြမည်ဆိုလျှင် အခြေခံအကြောင်း ရင်း သုံးရပ် အပေါ်တွင် မူတည် ပေါက်ဖွားလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရပေလိမ့်မည်။

(၁) အယူဝါဒရေးဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွားများ ၏ ပဋိပက္ခ (တရုတ်ပြည် ပြည်တွင်းစစ်)

(၂) အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခ (အာဖရိကနိုင်ငံများမှ ပြည်တွင်းစစ်များ)

(၃) အာဏာအကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခ (ပဒေသရာဇ်ခေတ် ပြည်တွင်းစစ်များ) စသည့် အရင်းခံ ပဋိပက္ခများ ပေါ်တွင် မူတည်၍ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရတတ်ပေသည် ။

၁၉၄၈ ခု မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်သည် အရင်းခံအားဖြင့် ကွန်မြူနစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်၊ အယူဝါဒ ရေးဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပွား ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့တိုင် ကွန်မြူနစ်ဆိုရှယ်လစ် အယူအဆဆိုသည် မှာ အယူဝါဒရေးအရ ပဋိပက္ခ ဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိသော လက်ဝဲအန္တယ် သွေးတူသားတူများ ဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် မြန်မာပြည်၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်တိုက် ဖျက်ရေး သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် ဗကပနှင့် ဆိုရှယ် လစ်ပါတီ တို့ အကြား "ဗောင်းတော်လှုံခမည့် ကျောင်းတော်ကရန်စ" များ ရှိနေခဲ့ကြ၏။ ဖ.ဆ.ပ.လ အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုကြီးအတွင်းမှ ဗကပ တို့ ကို မောင်းထုတ်ပြီး ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီးကို ဆိုရှယ်လစ်ပါတီက အုပ်စီးလိုက်သည့်အခါ အာဏာအကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခက ထိပ်တက်လာခဲ့ တော့သည် ။ ဗကပတို့ က "နုအက်တလီ" စာချုပ်ဖြင့် ရယူခဲ့သည့် လွတ်လပ်ရေးကို "အတုအယောင် ရွှေရည်စိမ်လွတ် လပ်ရေး" အဖြစ် နိုင်ငံရေးအရ စွဲချက်တင် တိုက်ခိုက်လိုက်ချိန်တွင် ဖဆပလက လုံခြုံရေးအရ လက်ဦးမှုရယူကာ ဗကပများကို တစ်ပြည်လုံးအနှံ့ လိုက်လံဖမ်းဆီးလိုက်သည့်အခါ ပြည်တွင်းစစ် ကြီး စတင် ပေါက်ကွဲ ဖြစ်ပေါ်လာတော့သည် ။

၁၉၄၉ ခုနှစ်သို့ ရောက်သည့်အခါ ပင်လုံစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် ပါဝင်ခွင့် မရခဲ့ကြ သော ကရင်၊ ကရင်နီ၊ မွန်၊ ရခိုင်တို့ ပြည်နယ် ရရှိရေးကို အကြောင်းပြုပြီး ပြည်တွင်းစစ်အတွင်းသို့ ပါဝင်လာကာ ဖဆပလ အစိုးရကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်လာရန် အဓိက သွေးထိုးလှုံ့ဆော် အားပေးခဲ့ကြသည် မှာ ကိုလိုနီအုပ်စိုးမှုကို လက်လွှတ်ခဲ့ရသော ယခင် ဗြိတိသျှကိုလိုနီ ဗြူရို ကရက်ဟောင်းများ အုပ်စု ဖြစ်၏။ ပင်လုံစာချုပ် ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ခွင့် မရခြင်းမှာ ဗြိတိသျှတို့

၏ သွေးခွဲအုပ်ချုပ်ရေးအရ ပိုင်းခြားထားသော မြန်မာမြေပြန့်ဒေသ (Burma Proper) နှင့် တောင်တန်း ဒေသ (Frontier Area) ခွဲခြားထားမှုကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ဗမာမြေပြန့်ဒေသထဲတွင် အကျုံးဝင်သည့် ကရင်၊ မွန်၊ ရခိုင်တို့ ကိုလည်း ဖဆပလအစိုးရက ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးရန် မူအရ သဘောတူပြီး ဖြစ်၏။ သို့သော် ဗြိတိသျှတို့ ၏ နိုင်ငံရေးအရ သွေးခွဲသပ်လျှို့မှုနှင့် စစ်လက်နက်ပစ္စည်း ထောက်ပံ့မှုတို့ ကြောင့် မြေပြန့်ဒေသနေ တိုင်းရင်းသားများ ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း ပါဝင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည် ။

၁၉၄၉ ခု နှစ်ကုန်ပိုင်းသို့ ရောက်သည့်အခါ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းနှင့် အထက်ပိုင်းတို့ မှာ ဗကပ၊ အလံနီ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ်ပေါင်းစုအဖွဲ့များ ၏ အုပ်စိုးမှုအောက်သို့ ကျရောက်နေခဲ့ပြီး ပြည် - တောင်ငူ အောက်ပိုင်းဒေသများမှာ ကရင်ဦးဆောင်သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ၏ လွှမ်းမိုးမှုအောက် ရောက်ရှိနေတော့သည် ။ ကရင်တပ်များက အင်းစိန်ကို အခြေပြုပြီး ရန်ကုန်ကို ဝိုင်းပတ်ထားသဖြင့် ဖဆပလ အစိုးရကို နိုင်ငံတကာက မြန်မာအစိုးရဟု မခေါ်တော့ဘဲ "ရန်ကုန် အစိုးရ" ဟု သာ ခေါ်ဝေါ် အသိအမှတ်ပြုကြတော့သည် ။ သို့တိုင် တော်လှန်ရေးလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ အစည်းအသီးသီးအကြား စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိသဖြင့် ဖဆပလ ရန်ကုန် အစိုးရကို ဖြုတ်ချနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့ကြပေ။ ထိုအခါ ဖဆပလအစိုးရက အိန္ဒိယ၊ အီတလီ၊ ယူဂိုဆလပ် စသည့် နိုင်ငံများမှ လက်နက်များ ဝယ်ယူကာ တပ်ရင်းသစ်ပေါင်း ၁၀၁ ရင်း၊ ဖွဲ့စည်းဖြည့်ဆည်းပေး ခဲ့၏။ ၁၉၅၁ ခုသို့ ရောက်သည့်အခါ တပ်မတော်၏ တန်ပြန်ထိုးစစ်ကြောင့် သူပုန်များ မြို့ပြမှ ဆုတ်ခွာကာ တောခိုခဲ့ကြရပြီး လွတ်လပ်ရေးခေတ်၏ ပထမဆုံး ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့ သည် ။

၁၉၅၆ ခု နှောင်းပိုင်းက စ၍ အယူဝါဒရေး တိုက်ပွဲအရှိန်အဟုန် လျော့ကျ လာပြီး ငြိမ်းချမ်း ရေး တောင်းဆိုကမ်းလှမ်းသည့် ခေတ်ကာလ တစ်ရပ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။ ။ ပြည်သူ့ရဲဘော်၊ ရခိုင်၊ အလံနီ လက်နက်ကိုင်အင်အား အများ အပြား လက်နက်နှင့် ဒီမိုကရေစီ လဲရေး သဘောထား ဖြင့် လက်နက်ချသွားခဲ့ကြ၏။ "ငြိမ်းချမ်းရေး ညွန့်ပေါင်း အစိုးရ" ခေါင်းစီးဖြင့် ဗကပတို့ ငြိမ်းချမ်း ရေးဆွေးနွေးရန် တောင်းဆိုချက်ကို ဖဆပလက "လက်နက်ချရေးမှ တစ်ပါး အခြားမရှိ" ဟု တုံ့ပြန် ပယ်ချခဲ့၏။ ထိုအခါ ဗကပတို့ ၏ မ သုံးလုံးခရိုင်နှင့် မြစ်ဖျားတိုင်းမှ အင်အားအချို့ လက်နက်ချသွား ခဲ့ကြပြန်သည်။ ။ ဖဆပလ အစိုးရ၏ အခြေခံသဘောထားမှာ "လက်နက်ချရေးနှင့် အပြုတ်တိုက် ရေး" သာ ဖြစ်တော့သည်။ ။ ပြည်တွင်းစစ်နှင့်အတူ အင်အားကြီးထွားလာခဲ့သော တပ်မတော် ကလည်း "သောင်းကျန်းသူ အမြစ်ဖြုတ်ရေး" မူအရ မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် တစ်လွှားတွင် စစ်ဆင်ရေးကြီးများ အပြင်းအထန် ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ ။

၁၉၅၉ ခု "အိမ်စောင့်အစိုးရ" လက်ထက်တွင် ရှမ်းစော်ဘွား ၃၃ ဦးကို လျော်ကြေးပေးပြီး စော်ဘွားအာဏာများ စွန့်လွှတ်ကြောင်း အဓမ္မသဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးစေခဲ့သည်။ ။ ပင်လုံ စာချုပ်အရ ၁၀ နှစ်ကြာရင် ခွဲထွက်ခွင့်အပါအဝင် ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့် မရရှိမက စော်ဘွား တွေပါ အာဏာစွန့်ခဲ့ရသည့်အလျောက် "ဗမာလူမျိုးကြီးဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး" ရှမ်းအမျိုးသား လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုများ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ။ ထို့အတူ ၁၉၆၁ ခုတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလိုက်ခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ရှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်း ကွတ်ခိုင်မြို့မှ ကချင်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (KIO) ကို ဖွဲ့စည်း လှုပ်ရှားလာခဲ့ကြသည်။ ။ ထို့ပြင် ၁၉၆၂ ခုတွင်

င် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက "ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီ" တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးလိုက်သည့်အတွက် တိုင်းရင်းသားများ အကြား ဖက်ဒရယ်အရေးကို တရားဝင်ဆွေးနွေးခွင့် ရသွားခဲ့ကြသည် ။ တိုင်းရင်းသားတွေ တင်ပြသည့် "ရှမ်းမူ" မှာ ခွဲထွက်ရေးသဘောထား မပါပေမယ့် ဗမာကိုလည်း ပြည်နယ်တစ်နယ်အဖြစ် တန်းတူပါဝင်ရေး အတွက် "၈ ပြည်ထောင် မူ" ကို တင်ပြလိုက်ကြသည် ။ ဤမူကို ဦးဗဆွေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့ တည်မြဲ (ဆိုရှယ်လစ်)တွေနှင့် တပ်မတော်က လက်မခံနိုင်သည့်အလျောက် မတ်လ ၂ရက်နေ့မှာ တပ်မတော်က အာဏာသိမ်းလိုက် ခြင်းဖြစ်သည် ။

၁၉၆၃ ခုတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီက တော်လှန်ရေးလက်နက်ကို င် အဖွဲ့အစည်း ရှစ်ဖွဲ့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ ဖိတ်ခေါ်ကျင်းပခဲ့သော်လည်း ကရင်တော်လှန်ရေးကောင်စီ တစ်ဖွဲ့တည်းနှင့်သာ ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူနိုင်ခဲ့ပြီး ကျန်အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးမတည်ဆောက် နိုင်ခဲ့ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ လည်း တော်လှန်ရေးကောင်စီအနေဖြင့် အပေါ်ယံဟန်ပြသော ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲခေါ်ခြင်းဖြစ်ပြီး အတွင်းသဘောအရ မဆလ တစ်ပါတီ အာဏာရှင်စနစ်တည်ဆောက်ရန် အခြေခံများ ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည် ။ ထိုငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ ပျက်ပြီးသည် နှင့် ၇၀ ခုနှစ်တစ်လျှောက်လုံး ပဲခူးရိုးမနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရှိ ဗကပ အခြေခံစခန်းများကို တပ်မတော်မှ ဖြတ် ၄ ဖြတ် စနစ် ကျင့်သုံးကာ အပြင်းအထန် ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်တော့သည် ။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် စစ်ရေး၊ စည်းရုံးရေး လမ်းစဉ်အမှားများကြောင့် ဗကပ ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဇင်နှင့် အတွင်းရေးမှူး သခင် ချစ်တို့ ကျဆုံးပြီးနောက် ပြည်တွင်းရှိ ဗကပ အခြေခံစခန်းအားလုံးနီးပါးမျှ ကျဆုံးခဲ့ရသည် ။ သို့တိုင် မြန်မာပြည် အရှေ့မြောက်ပိုင်းတွင် သခင်ဗသိန်းတင် ခေါင်းဆောင်သ

ည့် လွတ်မြောက်ရေး အခြေခံ စခန်းကြီးကို တရုတ်အကူအညီဖြင့် တည်ဆောက်ပေါ်ပေါက်နေပြီဖြစ်သည်။ ။ ထိုအခါ မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်၏ ဗဟိုချက်သည် မြေပြန့်ဒေသမှ တောင်ပေါ်ဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့သည်။ ။

၁၉၆၀ ခု နှစ်အကုန်ပိုင်းမှ ၁၉၈၀ ခု နှစ်ကုန်ပိုင်း ကာလတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် တရုတ်ပြည်မှ ထောက်ပံ့ ထူထောင်ပေးထားသည့် ဗကပ တပ်မတော်တို့ အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် တိုက်ပွဲများ သည် မြန်မာပြည် ပြည်တွင်းစစ်သမိုင်းတွင် အပြင်းထန်ဆုံးနှင့် အကြီးကျယ်ဆုံး တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွား ခဲ့ကြသည်။ ။ ကွမ်းလုံတိုက်ပွဲ၊ လားရှိုးတိုက်ပွဲ၊ ပန်ကော် ချူးခွေတိုက်ပွဲ၊ စီစီဝမ် - တာပန် စသည့် သမိုင်းဝင် တိုက်ပွဲကြီးများ တိုက်နိုင်ခဲ့ကြသကဲ့သို့ မူဆယ်၊ နမ့်ခမ်း၊ မိုးမိတ်၊ မိုင်းယန်း၊ မိုင်းယောင်း မြို့သိမ်းတိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲလာနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ ဗကပတို့ ၏ စစ်ရေးအရှိန်အဟုန် မြင့်မားလာသကဲ့သို့ မူဆယ်နယ်မှ ကျိုင်းတုံနယ်အထိ ရှည်လျားကျယ်ပြန့်သည့် လွတ်မြောက်ဒေသတစ်လျှောက် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး ပအိုဝ် (ရ၊ လ၊ လ၊ ဖ)၊ ကရင်နီ (က၊ လ၊ လ၊ တ) နှင့် ပဒေါင်တပ်ဖွဲ့ (ကယန်း ပြည်သစ်) စသည့် မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့များ ထူထောင်ပေးနိုင်ခဲ့၏။ တစ်ချိန်တည်းတွင် မြောက်ပိုင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ဖြစ်ကြသော ကချင် (KIO)၊ ရှမ်း (SSPP/SSA)၊ ပလောင် (PSLO)၊ လားဟူ အဖွဲ့များ နှင့် စစ်ရေးမဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုများ ဖွဲ့စည်းကာ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြင့် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် တပ်မ ၆၆၊ ၇၇၊ ၈၈၊ ၉၉ စသည့် တပ်မကြီး အားလုံး ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကချင်၊ ကယားပြည်နယ်များ သို့ တက်ရောက် ထိုးဝင် လာပြီး ဖြတ် ၄ ဖြတ် စစ်ဆင်ရေးများ အပြင်းအထန် ဆင်နွှဲခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကိုလိုနီခေတ် မြေပုံပေါ်

ရှိ ကျေးရွာများ ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဖုန်းဆိုးမြေ ဖြစ်သွားခဲ့ပြီး ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ရ၏။ သို့တိုင် ပဲခူးရိုးမတွင် အောင်မြင်ခဲ့သော မြန်မာ့တပ်မတော်၏ ဖြတ် ၄ ဖြတ် စနစ်မှာ တောင်ပေါ်တိုင်းရင်းသားဒေသတွင် အောင်မြင်မှု မရခဲ့ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၈၀ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် တရုတ်ပြည်၏ ထောက်ပံ့ကူညီမှု လျော့ပါး ကျဆင်းလာသည် နှင့်အမျှ စစ်ရေးအရ ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် ကျဆင်းလာသည့် ဗကပ ခေါင်းဆောင်များကို ကိုးကန့်၊ ဝ-မိုင်းလားဒေသခံ တိုင်းရင်းသားတပ်ဖွဲ့များက ဖြုတ်ချ အာဏာ သိမ်းလိုက်ကြတော့သည် ။ ယင်းသို့ ပြည်တွင်းစစ် ဇာတ်ခုံပေါ်မှ ဗကပတို့ ဆင်းသွားသည့်အခါ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးခေတ်ကြီးတစ်ခေတ် ဝင်ရောက်လာတော့သည် ။ ယခင် ဗကပ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများက ဝအဖွဲ့ (UWSA)၊ ကိုးကန့်အဖွဲ့ (MNDA)၊ မိုင်းလား အဖွဲ့ (NDAA) စသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့များ အဖြစ် အစိုးရနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြ၏။ "အရင်းလဲလျှင် အဖျား ထင်းဖြစ်" ဆိုသည့် စကားနှင့်အညီ ဗကပ ပြိုကွဲ သည် နှင့် ၎င်းတို့ ထူထောင်ပေးခဲ့သည့် ပအိုဝ် (ရ၊ လ၊ လ၊ ဖ) အဖွဲ့၊ ကရင်နီ (က၊ လ၊ လ၊ တ) အဖွဲ့ နှင့် ကယန်းပြည်သစ်ပါတီ၊ ရှမ်းအဖွဲ့ (SSPP)၊ ပလောင် (PSLO) အဖွဲ့ငယ်လေးများမှာ ပြည်သူ့စစ်တချို့၊ နယ်ခြားစောင့်တပ် တချို့ဘဝ အသွင်ပြောင်းသွားခဲ့ကြရသည် ။

ထိုသို့ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း ၁၅ ဖွဲ့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူနိုင်ခဲ့သည့် နဝတ အစိုးရသည် တောင်ပိုင်းရှိ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးအင်အားကြီး KNU အဖွဲ့ကြီးကို ချေမှုန်းနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ပြန်သည် ။ ဤအတောအတွင်း KNO အဖွဲ့တွင် ပေါ်ပေါက်နေသော ဘာသာရေးပဋိပက္ခကို နဝတက သွေးထိုးလှုံ့ဆော် အသုံးပြုလိုက်ခြင်းဖြင့် KNU

အဖွဲ့အတွင်းမှ ဒီမိုကရက်တစ် ကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာ အစည်းအရုံး (DKBA) ခွဲထွက်လာခဲ့၏။ ၁၉၉၅ ခု ဇန်နဝါရီလတွင် KNU ဌာနချုပ်လည်း ဖြစ်၊ တောတွင်းရောက် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုအားလုံး စုစည်းအခြေစိုက်ရာ ဖြစ်သော မာနယ်ပလော စစ်ဌာနချုပ် စခန်းကြီးကို တပ်မတော်မှ အင်အား အလုံးအရင်းဖြင့် စီးနင်းတိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်လိုက်တော့သည် ။ သို့ဖြင့် ၁၉၉၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် နဝတ အစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့နှင့် KNU ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့ ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲ စတင်ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည် ။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကရင်နီ (KNPP) နယ်မြေနှင့် မွန်ပြည် သစ်ပါတီ (NMSP) နယ်မြေတို့ တွင် လည်း တပ်မတော်မှ ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြင့် နဝတအစိုးရလက်ထက်တွင် မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း အားလုံးသည် လည်း တပ်မတော်၏ စစ်ရေးဖိအားအောက်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးစားပွဲဝိုင်းဆီသို့ ရောက် လာခဲ့ကြရသည် ။

၂၀၁၁ ခုနှစ် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန် လက်ထက်မှာ တော့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ တွေကို နယ်ခြားစောင့်တပ် (BGF) အသွင်ပြောင်းဖွဲ့စည်းဖို့ တပ်မတော်က ဖိအားပေး တောင်းဆို လာခဲ့သည် ။ ထိုအခါ အင်အားကြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက လုံးဝ လက်မခံ ငြင်းဆန်နိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း ဦးမထုနော် (ကချင်ခွဲထွက်)၊ ဦးဇေဒ်တိန်ယိန်း (ဗကပခွဲထွက် ကချင် အဖွဲ့)၊ ဦးအိုက်မုန်း (ပလောင်အဖွဲ့)၊ ဦးတာခဲလယ် (ပအိုဝ်အဖွဲ့)၊ ဦးထွန်းကျော် (ကလလတ ကရင်နီ) ကယန်းပြည် သစ်ပါတီစသည့် အဖွဲ့ငယ်လေးများမှာ တပ်မတော်၏ စစ်ရေးဖိအားကြောင့် နယ်ခြား စောင့်တပ်ဖွဲ့ (သို့) ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့များ အဖြစ်သို့ ဖိအားပေး အသွင်ပြောင်းခံခဲ့ကြရသည် ။ သို့သော် KIA ကဲ့သို့ အင်အားတစ်စုံတစ်ရာရှိသော အဖွဲ့အစည်းများက

တုံ့ပြန်ငြင်းဆန်မှုကြောင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ် မှ စတင်၍ တိုက်ပွဲများ ပြန်လည် ဖြစ်ပွားခဲ့ကြ၏။ ထိုမှ ဦးဖုန်ကြားရှင်၏ ကိုးကန့်အဖွဲ့ (MNDA)၊ တအာ န်းပလောင်အဖွဲ့ (TNLA)၊ ရခိုင်တပ်ဖွဲ့ (AA) တို့ နှင့် ကချင်ပြည်နယ် ရှမ်း မြောက်ဒေသတို့ တွင် တပ်မတော်နှင့် ပြင်းထန်သောတိုက်ပွဲများ နေရာ အနှံ့အပြားတွင် ပြန့်ပွား ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးဗိသုကာအဖြစ် ခံယူလိုသော သမ္မတဟောင်း ဦးသိန်းစိန်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် အစိုးရ၊ တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်း ၁၆ ဖွဲ့ ပါဝင်သည့် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားများ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC) တို့ တစ်ပြည်လုံး အပစ်ရပ်စာချုပ် (NCA) မူကြမ်းကို ဝိုင်းဝန်း ရေးဆွဲခဲ့ကြသည် ။

NCA စာချုပ် အချောသပ် မပြီးစီးမီ အစိုးရအဖွဲ့ အပြောင်းအလဲဖြစ် တော့မည့် အနေအထား တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးဗိသုကာအဖြစ် အုတ်မြစ်ချ လိုသော ဦးသိန်းစိန်၏ ဆန္ဒကြောင့် ၂၀၁၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံတစ်ရပ်ကို တက်သုတ်ရိုက် ကျင်းပလိုက်ကြသည် ။ ညီလာခံတွင် NCA စာချုပ် လက်မှတ်ထိုးမည် ဆိုသောအခါ ပလောင်အဖွဲ့ (TNLA)၊ ကိုးကန့်အဖွဲ့ (MNDA) နှင့် ရခိုင်အဖွဲ့ (AA) တို့ ကို ပါဝင်ခွင့်မပြု နိုင်ကြောင်း တပ်မတော်က ကန့်ကွက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ "အားလုံးပါဝင်ခွင့် မရခြင်း" ကို အကြောင်းပြ၍ NCA လက်မှတ်ထိုးမည့် အဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့နှင့် လက်မှတ် မထိုးသည့် အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့ အဖြစ် နှစ်မျိုးနှစ်စား ကွဲပြားသွားတော့ သည် ။ NCA ကို ပြန်လည်သုံးသပ် အချောကိုင်ဖို့ ဆန္ဒရှိသော အဖွဲ့တွေရှိခဲ့ သော်လည်း "NCA လက်မှတ်မထိုးလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှာ ပါဝင်ခွင့်မရှိ" ဆိုသည့် ကန့်သတ်ချက်ကြောင့် ကွဲပြားသွားခဲ့ရသည် ။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရှေ့ဆောင် ကျင်းပမည့် ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံကို တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်

အင်အားစုအားလုံးက ကြိုဆိုကြသလို အားလုံး ကလည်း ပါဝင်တက်
ရောက်လိုသည့် ဆန္ဒ ပြင်းပြခဲ့ကြပါသည်။ ။ သို့သော် NCA
လက်မှတ်မထိုးလျှင် ညီလာခံတက်ခွင့် မရနိုင်ဘူးဆိုသော တပ်မတော်
၏ သဘောထား ကန့်သတ်ချက်ကို ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်အနေနှင့်
ကျော်လွှားနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့ပါ။ ညီလာခံကျင်းပနေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်
လုံး တိုက်ပွဲတွေ ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေသည့်အတွက် တိုင်းရင်းသား လ
က်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေ လိုလား တင်ပြခဲ့သည့် "နှစ်ဖက် အပစ်အ
ခတ် ရပ်စဲရေး" အဆိုပြုချက်ကလည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ မည်သို့ ပင်ဆို
စေ ဗုံးအမြောက်သံများကြားမှာ ကျင်းပခဲ့ရသော ၂၁ ရာစု ပင်လုံငြိမ်းချ
မ်းရေးညီလာခံကြီးတွင် မူ တိုင်းရင်းသားအသီးသီးအနေနှင့် လွတ်လပ်
ရေးခေတ်တစ်လျှောက်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် မိမိတို့ အမျိုးသားဆ
န္ဒကို လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုဖော်ထုတ်ခွင့်ရလိုက်သည် ကိုတော့ အသိအ
မှတ်ပြုရမည် ဖြစ်သည်။ ။

၁၉၄၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က စတင် တာထွက်ခဲ့ကြသည့်
ဒီမိုကရေစီ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရေး ခရီးစဉ်သည် ၂၀၁
၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလဆန်းဆိုရင် နှစ်ပေါင်း ၇၀ နီးပါး မျှ ရှည်လျား ကြာ
ညောင်းခဲ့ပါပြီ။ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြ
ည် ဦးဆောင်ကျင်းပနေသည့် ၂၁ ရာစု ပင်လုံငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ပထ
မအကျော့ ရောက်မှ သာလျှင် တိုင်းရင်းသားများ အနေဖြင့်
"ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ မူဝါဒ သဘောထား"တွေကို ပထမ
ဆုံး ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးတင်ပြခွင့် ရခဲ့ကြတာပါ။ အဆိုပါ
"ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ အခြေခံ မူများ " ပါဝင်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံ
အခြေခံဥပဒေတစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းရေးအတွက်မူ ၂၁ ရာစုပင်လုံ အစည်း
အဝေးပေါင်းများ စွာ ဆက်လက် ကျင်းပရဦးမည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။

။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အဆိုပါ ၂၁ ရာစု ပင်လုံငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ အောင်မြင်ရေးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်မှာ "နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး" နှင့် ပင်လုံငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် "အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရရေး" ပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည် ။

သန်းစိုးနိုင်

၂၀ ရာစုမှ သည် ၂၁ ရာစု ပင်လုံဆီသို့

၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က နေပြည်တော်မှာ ပထမဆုံး အကြိမ် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံကို ကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီ အခမ်းအနားမှာ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်၊ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ NLD ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် စသူတို့ အဖွင့်အမှာ စကား အသီးသီး ပြောကြားသွားခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလို မိန့်ခွန်းပြောကြရာမှ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က NLD ပါတီအနေနဲ့ ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ကို အခြေခံတဲ့ နိုင်ငံရေး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွေ ကျင်းပဖို့ စတင်ထူထောင်ချိန်က တည်းက မူဘောင်ချမှတ်ခဲ့တာပါ။ NLD ပါတီအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုကြီးအတွင်း တိုင်းရင်းသားအားလုံးရဲ့ တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးတွေကို လေးစားအကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ ပြည်ထောင်စု သားအချင်းချင်း သဟဇာတ ဖြစ်ရေးမှုကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ကိုင်စွဲခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် NCA မှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်အောင် မလွဲမသွေ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရမှာ ပါ။ လက်မှတ်ထိုးတဲ့ အဖွဲ့တွေနဲ့ လက်မှတ်မထိုးတဲ့ အဖွဲ့တွေအကြား စိတ်ဝမ်းမကွဲပြားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ တကွတပြားစီ ဖြစ်နေတာထက် အားလုံး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးက အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၁ ရာစုနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ ပင်လုံ ညီလာခံမျိုး ကျင်းပဖို့ အရေးကြီးကြောင်း ထောက်ပြ ပြောဆို

သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ ၂၀ ရာစု ပင်လုံ ညီလာခံနဲ့ ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံတွေအကြား ဘာတွေ တူညီပြီး ဘာတွေ ကွဲပြားခြားနားနိုင်သလဲဆိုတာ အသေအချာ နားလည် လေ့လာထားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ပင်လုံညီလာခံ ကျင်းပခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေး နောက်ခံကား၊ သမိုင်းရေးအနေအထားနဲ့ ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံ ကျင်းပမယ့် အခြေအနေတွေကို ကောင်းစွာ သိမြင်သဘောပေါက်ထားဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှ သာ ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ကို ၂၀ ရာစုကနေ ၂၁ ရာစုကို သယ်ဆောင်ရာမှာ အဆင်ပြေချောမွေ့နိုင်စရာ ရှိပါလိမ့်မယ်။

၂၀ ရာစု ပင်လုံ

ပင်လုံစာချုပ်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ ရှမ်းပြည်နယ် ပင်လုံမြို့လေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင် ဖ.ဆ.ပ.လ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့နဲ့ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင် "တောင်တန်း သားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဦးစီးအဖွဲ့" ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး အောင်မြင်စွာ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွယ်လွယ်ကူကူ ချောချောမွေ့မွေ့နဲ့ အောင်မြင်ခဲ့တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အတော်ကြီးမားတဲ့ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းတွေကို ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရင်းနဲ့ ညင်သာသိမ်မွေ့စွာ ဖြတ်သန်းကျော်လွှားခဲ့ကြရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြစဉ်က မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး မရ သေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အောင်ဆန်း - အက်တလီစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးချိန်ဖြစ်တဲ့ အတွက် မြန်မာပြည်အနေ နဲ့ လွတ်လပ်ရေးရဖို့ သေချာသလောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ အောင်ဆန်း - အက်တလီစာချုပ် ချုပ်ဆိုတဲ့ အထဲမှာ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း စတဲ့ တောင်တန်းဒေသတွေရဲ့

လွတ်လပ်ရေးကံကြမ္မာနဲ့ ပတ်သက်နေလို့ ဘာမှ ဆုံးဖြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားတာလည်း မပါရှိပါဘူး။ ဒါ့အပြင် ဒီစာချုပ် ချုပ်ဆိုဖို့ ကျင်းပတဲ့ လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ ကာလအတွင်းကလည်း ရှမ်းစော်ဘွားတွေက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ သူတို့ ကိုယ်စား လှယ် မဟုတ်ကြောင်း ကြေးနန်းပေးပို့ ကန့်ကွက်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။ ရှမ်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (ရ.ပ.လ) ခေါင်းဆောင်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ဦးတင်အေး၊ ဦးထွန်းမြင့်၊ ဦးခွန်ထီး စသူတို့ က တောင်ကြီး လူထု အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီး "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ထောက်ခံကြောင်း" တုံ့ပြန်ကြေးနန်း ပို့လိုက်မှ လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ အဆင်ပြေ ချောမွေ့ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီအစိုးရအနေနဲ့ "ခွဲခြားအုပ်ချုပ်ရေး" မူအရ မြန်မာတွေကို မလွဲသာလို့ လွတ်လပ်ရေး ပေးလိုက်ရပေမယ့် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင် တောင်တန်းဒေသတွေကိုတော့ ဆက်လက် ကြီးစိုး လွှမ်းမိုး အုပ်ချုပ်ထားလိုတဲ့ သဘော ရှိနေကြပါတယ်။

ဒီအခြေအနေကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအနေဖြင့် လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲက ပြန်ရောက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ပင်လုံကို ချီတက် လာပြီး တောင်တန်းသားတွေလည်း မြန်မာပြည်နဲ့ အတူ ပူးပေါင်းပြီး လွတ်လပ်ရေး အရယူကြဖို့ တိုက်တွန်း ဆွေးနွေးခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တောင်တန်းဒေသ ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးရာမှာ "အောင်ဆန်း - အက်တလီ" စာချုပ်က တောင်တန်းသားတွေနဲ့ မဆိုင်ကြောင်း၊ ဘုရင်ခံကောင်စီမှာ တောင်တန်းသားတွေကို ဝန်ကြီး တစ်နေရာစီ ပေးရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကချင်ပြည်နယ် ထူထောင်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်နယ်များကိုလည်း ခွဲထွက်ခွင့် ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း တောင်းဆို တင်ပြခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီတောင်းဆိုချက်တွေအားလုံးကို လက်ခံရ ခက်ခဲပေမယ့် တောင်တန်းဒေသမှာ မြန်မာပြည်နဲ့ ပူးပေါင်းပြီး လွတ်လပ်ရေး

အရယူရန် လိုအပ်နေသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပျော့ပျောင်းသိမ်မွေ့စွာ မူအရ သဘောတူကြောင်း လိုက်လျောလက်ခံ ပါတယ်။ သို့တိုင် ကချင်ကိုယ်စားလှယ် ဒူးဝါးဇော်လက မြစ်ကြီးနားခရိုင်နဲ့ ဗန်းမော်ခရိုင်တို့ ကို ကချင်ပြည်နယ်ထဲ ထည့်သွင်းပေးရန် ဇွတ်အတင်း တောင်းဆိုသမျှကိုမူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လက်မခံနိုင်ခဲ့ပေ။ သို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရန် စီစဉ်သည့်အခါ ပင်လုံညီလာခံ ပျက်လုနီးပါး အခြေတိုင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရတယ်။

ဒီလို ပင်လုံဆွေးနွေးပွဲ အခြေမလှကြောင်း ကြားသိရတဲ့ ရ.ပ.လ ခေါင်းဆောင်တွေက တောင်ကြီးခရိုင်၊ လွိုင်ကော်ခရိုင်က လူတန်းစားပေါင်းစုံ၊ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံ ပါဝင် တဲ့ လူထုတစ်ရပ်လုံးကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ကာ ကားအစီး ၆၀ ကျော်ဖြင့် ပင်လုံကို ချီတက်လာခဲ့ကြ တယ်။ လူထုကြီးက ပင်လုံညီလာခံ ခန်းမကြီးကို ပတ်ပြီး "လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး"၊ "ရှမ်း - ဗမာ တောင်တန်းသားများ ပူးပေါင်းကြ"၊ "နယ်ချဲ့သွေးခွဲရေးသမားများ အလိုမရှိ" စတဲ့ ကြွေးကြော်သံများ တိုင်ပြီး ပင်လုံညီလာခံအောင်မြင်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးဖိအားပေးခဲ့ကြရပါတယ်။ ဒီအခါ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီးနဲ့ ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီးတို့ က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မပြန်ရေးကို ဖျောင်းဖျဆွေးနွေးပြီး တောင်တန်းသား ကိုယ်စားလှယ်များ အချင်းချင်း ပြန်လည်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ ဗြိတိသျှကိုယ်စားလှယ် ဂျန်လေဒင်နဲ့ ဘော့တွမ်မလေတို့ ရဲ့ အကြံဉာဏ်ကိုလည်း ရယူပြီး စာချုပ်မူကြမ်းရေးဆွဲကာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့မှာ "ပင်လုံစာချုပ်" ကို လက်မှတ်ထိုး အတည်ပြုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပင်လုံစာချုပ်ကို ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနဲ့ အတူ တောင်တန်းဒေသ ကိုယ်စားလှယ်များ ၊ လူထုခေါင်းဆောင်များ အပါအဝင် အားလုံး ပုဂ္ဂိုလ် ၂၃ ဦးတို့ ပါဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြတယ်။

ပင်လုံစာချုပ်ကြောင့် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ပြသနိုင်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာပြည် တစ်ပြည်လုံး၊ တိုင်းရင်းသားအားလုံး တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်း လွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ပင်လုံညီလာခံတွင် လွတ်လပ်ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့် တိုင်းရင်းသား အချင်း ချင်း အကြားရှိ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရင်း ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ထိုသို့ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် တိုင်းရင်းသားချင်း တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှု ကိုယ် ဖန်တီးရေး ဆိုသည့် ဖက်ဒရယ်မှု အခြေခံများကို ပင်လုံညီလာခံက ချမှတ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်တယ်။ အဆိုပါ ပင်လုံစိတ်ဓာတ် အခြေခံပေါ်တွင် သာ အခွန်ရှည်တည်တံ့သော ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ တောင့်တင်းခိုင်မာသော တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို အမှန်တကယ် ထူထောင်နိုင်ပေလိမ့် မယ်။

၂၁ ရာစုအဝင်

၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ ပင်လုံစာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များ ဖြစ်တဲ့ တိုင်းရင်း သားအားလုံး တန်းတူရေး၊ ခွဲထွက်ခွင့် အပါအဝင် ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှု ကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ရရေးတွေ ပါဝင်တဲ့ ဖက်ဒရယ် (Union) ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းရေးတို့ ကို ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ကျဆုံးပြီးနောက် ထူထောင်လိုက်တဲ့ နိုင်ငံဟာ ဖ.ဆ.ပ.လ ခေါင်းဆောင်များ ရဲ့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်မလာဘဲ တစ်ပြည်ထောင်စနစ် (Unitary State) ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး ပြိုကွဲပြီး ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်လာချိန်မှာ ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုရာမှာ ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခွင့်

မရခဲ့တဲ့ ကရင်၊ ကရင်နီ၊ မွန် တို့ ရဲ့ အမျိုးသား တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တယ်။ အယူဝါဒရေးနဲ့ အမျိုးသားရေး တော်လှန်မှုတွေကြောင့် အရှိန်အဟုန် မြင့်မားကျယ်ပြန့်လာတဲ့ ပြည်တွင်းစစ်အတွင်းမှာ "သောင်းကျန်းမှု အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းရေး" ကြွေးကြော်သံနဲ့ တိုးချဲ့တည်ဆောက်လာတဲ့ တပ်မတော် ရဲ့ အင်အား ဟာလည်း ကြီးထွားများ ပြားလာခဲ့တယ်။ ဒီအချိန်မှာ တိုင်းရင်းသားတွေ တင်ပြတောင်း ဆိုလာတဲ့ ဖက်ဒရယ်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းခေါင်းဆောင်တဲ့ တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်အာဏာအရပ်ရပ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပါတယ်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှာ တော်လှန်ရေးကောင်စီအနေနဲ့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေ ဟန်ပြကျင်းပခဲ့ပေမယ့် ကရင်တော်လှန် ရေးကောင်စီက လွဲလို့ ဘယ်အဖွဲ့နဲ့ မှ ငြိမ်းချမ်းရေး မရခဲ့ပါဘူး။ ဒီငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတွေ ပျက်ပြားပြီးနောက် "သောင်းကျန်းမှု အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရေး" ကြွေးကြော်သံနဲ့ တပ်မတော်ရဲ့ စစ်ရေးဖိအားပေးမှု ကြီးထွားများ ပြားလာတာနဲ့ အမျှ အမျိုးသားလက်နက်ကိုင် အင်အားစု အရေ အတွက်လည်း တိုးပွားများ ပြားလာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲ မဆင်နွှဲတဲ့ လူမျိုးဆိုတာ မရှိတော့သလောက်ပါပဲ။

၁၉၈၉ ခုနှစ် ဗကပ အဖွဲ့ ပြိုကွဲပြီးနောက်ပိုင်းမှာ တော့ နဝတ၊ နအဖ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရ ဟာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း ၁၇ ဖွဲ့နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူပြီး စစ်ရပ်စဲထားခဲ့ပါ တယ်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှာ ညောင်နုစပ် အမျိုးသားညီလာခံဆိုတာ ကျင်းပပြီး ၁၄ နှစ်ကြာတဲ့ အချိန်မှာ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီအခြေခံဥပဒေဟာ စစ်တပ်အုပ်စိုးမှု သက်ဆုံးရှုည်အောင် ဖန်တီးထားပြီး တိုင်းရင်းသားတွေ လိုလားတဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေးတွေကို ပိ

တပ်ကန့်သတ်ထားတဲ့ အတွက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်က စပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ စစ်ရေးပဋိပက္ခတွေ ပြန်လည်ပြင်းထန်လာခဲ့တာ ဒီနေ့အထိပါပဲ။ အခုအခါ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း ၂၁ ဖွဲ့အထိ ရှိလာခဲ့သလို တိုင်းရင်းသား စစ်ဘေးဒုက္ခသည် လည်း တစ်သိန်းခွဲနီးပါး တိုးပွားလာခဲ့ပါပြီ။

၂၁ ရာစု ပင်လုံဆီသို့

သမ္မတ ဦးသိန်းစိန် အစိုးရအဖွဲ့ဟာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်က စပြီး "ငြိမ်းချမ်းရေး" ကြွေးကြော်သံကို ပုံဖော်နိုင်ဖို့ လေးနှစ်ကျော်ကြာ ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။ "ငွေကုန် သံပြာ" ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့် သေနတ်သံတွေ မတိတ်ခဲ့သလို ယမ်းငွေတွေလည်း မပြယ်ခဲ့ပါဘူး။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလထဲမှာ တော့ တိုင်း ရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ၂၁ ဖွဲ့ထဲက ရှစ်ဖွဲ့နဲ့ သာ တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘော တူစာချုပ် (NCA) ကို လက်မှတ် မဖြစ်ဖြစ်အောင် ထိုးပစ်လိုက်ကြပါတယ်။ အင်အားကြီး လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေဖြစ်တဲ့ "ဝ" သွေးစည်းညီညွတ်ရေးတပ်မတော် (UWSA) နဲ့ KIA တို့ မပါဝင် ခဲ့ကြပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အင်အားစုရဲ့ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းကပဲ NCA ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြတာပါ။

၂၀၁၅ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ NLD ပါတီ တောင်ပြိုကမ်းပြို အနိုင်ရပြီး ကြံ့ခိုင်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပါတီ ခွက်ခွက်လန်အောင် ရှုံးနိမ့်သွားခဲ့ရပါပြီ။ ဒီအခါ ထွက်တော်မူ နန်းက ခွာရတော့မယ့် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်က "ငြိမ်းချမ်းရေးဗိသုကာကြီး" အဖြစ် အုတ်မြစ်ချနိုင်ခွင့် ရသွားဖို့ "ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံကြီး" ကျင်းပဖို့ စီစဉ်ခဲ့ပြန်

ပါတယ်။ ဒီညီလာခံမှာ ကိုယ်စားပြု အစုအဖွဲ့ ငါးဖွဲ့ က ကိုယ်စားလှယ် ၇၀၀ တက်ရောက်ကြပါတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ် ၇၅ ဦး၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၇၅ ဦး၊ တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦး၊ NCA လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦး၊ နိုင်ငံရေးပါတီ ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦး၊ တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်နဲ့ အခြား ၅၀ ဦးစီးတို့ ပါဝင်ကြမှာ ပါ။ ဒါပေမဲ့ အရေးကြီးတဲ့ နိုင်ငံရေး နဲ့ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမယ်ဆိုရင် ကိုယ်စားလှယ် ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းအထက် ထောက်ခံ မဲ ရှိရမယ်ဆိုတော့ တပ်မတော် မထောက်ခံရင် ဘယ်ဆုံးဖြတ်ချက်မှ မချနိုင်တဲ့ သဘော ဖြစ်နေပါ တယ်။ ဒီညီလာခံက ဘာဆုံးဖြတ်ချက်မှ လည်း မချနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒီတော့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့တဲ့ ညောင်နှစ်ပင် အမျိုးသားညီလာခံကြီးကို ပြန်ပြီး သတိရစရာ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

တစ်ဖက်မှာ လည်း NCA လက်မှတ်မထိုးတဲ့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေ ကို ညီလာခံ ဖိတ်ပေမယ့် အားလုံး မတက်ရောက်ကြပါဘူး။ ညီလာခံကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မဟုတ်ဘဲ လေ့လာသူ အဖြစ်သာ တက်ခွင့်ပေးတာ ဖြစ်လို့ ခွဲခြားဆက်ဆံတဲ့ သဘောမို့ မတက်ကြတာ ပါ။ တစ်ချိန်တည်းမှာ NCA လက်မှတ်မထိုးတဲ့ အဖွဲ့တွေ ကို တပ်မတော်က စစ်ရေးဖိအားတွေ ပေးနေလို့ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်ဖြစ်နေရတယ်လို့ လည်း ယူဆနေကြပါတယ်။ ညီလာခံဖွင့်တဲ့ နေ့ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ပဲ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း နမ့်ဆန်နဲ့ ကွတ်ခိုင်မြို့နယ်တွေမှာ တပ်မတော်နဲ့ တအာန်း ပလောင်အဖွဲ့တို့ အပြင်းအထန် တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်နေကြဆဲပါ။ ခြုံပြောရရင် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်း ရေးညီလာခံဟာ ညောင်နှစ်ပင် အမျိုးသားညီလာခံဆန်ဆန် ဖွဲ့စည်း ကျင်းပခဲ့တာ ဖြစ်လို့ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်သာမက NCA မှာ

အားလုံး ပါဝင်ရေးတောင် မဖြစ်မြောက်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် နန်းက ခွာ
ရတော့မယ့် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ဟာလည်း ငြိမ်းချမ်းရေး အုတ်မြစ်ချပေး
ခဲ့တဲ့ ဗိသုကာကြီး မဖြစ် နိုင်တော့ပါဘူး။

ရွေးကောက်ပွဲမှာ NLD အနိုင်ရခဲ့မှုကို NCA မှာ လက်မှတ်ထိုးတဲ့ အဖွဲ့
တွေရော မထိုးတဲ့ အဖွဲ့တွေပါ ဝိုင်းဝန်းကြိုဆို ဂုဏ်ပြုခဲ့ကြပါတယ်။ UN
FC အဖွဲ့က NLD အစိုးရသစ် ဖွဲ့ပြီးရင် ပြည်တွင်းစစ် ချုပ်ငြိမ်းရေး၊ ဖက်
ဒရယ် ပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မယ်လို့
ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သလို UWSA "ဝ" အဖွဲ့ကလည်း
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လိုတဲ့ ဆန္ဒရှိကြောင်း
ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။ အလားတူ ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်ကလ
ည်း ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီကတည်းက "NLD အစိုးရ ဖြစ်လာပါက ပြ
ည်တွင်းငြိမ်း ချမ်းရေးကိစ္စဟာ ဦးစားပေး လုပ်ငန်းစဉ်တွေထဲမှာ
ပါဝင်ကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝ ရရှိရေးအ
တွက် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ဖို့ လိုအပ်သလို ဒုတိယ ပင်လုံညီ
လာခံ လို ညီလာခံတစ်ရပ် ခေါ်ယူပြီး ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဘာ
တွေလိုအပ်တယ်ဆိုတာ ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ကြရမယ်" လို့ ထုတ်ဖော်
ပြောကြားထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမ ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးခဲ့တာ ၆၉ နှစ် ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သလို ပြ
ည်တွင်းစစ်ဟာလည်း ၆၈ နှစ်တာမျှ ကြာညောင်းခဲ့ပါပြီ။

ပြည်တွင်းစစ် စိန်ရတု ၇၅ နှစ် မတိုင်မီ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိအောင် ပ
ထမ ပင်လုံစိတ်ဓာတ်နဲ့ ဒုတိယ ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံကြီးကို ကျင်းပ
နိုင်အောင် ဝိုင်းဝန်း ကြိုးစားကြည့်ပါစို့။

ပင်လုံစိတ်ဓာတ် လွှမ်းပတ်ချိန်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဝန်ကြီး ဦးအောင်ဇံဝေ နှင့် ဦးတင်ထွဋ်၊ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသော ဗိုလ်ခင်မောင်လေး၊ ဦးဖေခင်၊ အပါးတော်မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှ၊ ဗြိတိသျှ ဒိုမီနီယံ လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဘော့တွမ်လေ၊ ဘားနတ်လက်ဒ်၊ တောင်တန်းဝန်ဂျွန်လေဒင်တို့ နှင့်အတူ ပင်လုံမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည် ။ ထိုနေ့မှာ ပင် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင် ကိုယ်စားလှယ်များ ၏ "တောင်တန်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ဦးစီးအဖွဲ့" ဖွဲ့စည်းရေး ကို သဘောတူညီခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် လူထုအစည်းအဝေး ကျင်းပ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့၏။ အဆိုပါ မိန့်ခွန်းတွင် "မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပပြီး နောက် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီဟု ဆိုနိုင်ကြောင်း၊ သို့သော် တောင်တန်းဒေသကိစ္စ ကျန်နေသေးသဖြင့် ပင်လုံသို့ လာရောက် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီး တောင်တန်းဒေသ လွတ်လပ်ရေးမရလျှင် စစ်မှန်သော လွတ်လပ်ရေး မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရသည် နှင့် တောင်တန်းဒေသလည်း လွတ်လပ်စေလိုကြောင်း၊ ထိုသို့ပြောခြင်းမှာ ဗမာတွေက တောင်တန်းဒေသကို စိုးမိုးလို၍ မဟုတ်ကြောင်း၊ ဗမာများ နှင့်အတူ တောင်တန်းဒေသသားများ တန်းတူအဆင့်အတန်းနှင့် အခွင့်အလမ်းများ ရစေလို၍

ဖြစ်ကြောင်း" ဆွေးနွေးရှင်းပြခဲ့၏။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ဗမာ ကိုယ်စား လှယ်များ ၏ အစည်း အဝေးကြီးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့ကြ၏။ သို့တိုင် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များ ၏ တင်ပြ တောင်းဆိုချက်များမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ တူညီခြင်းမရှိဘဲ ကွဲပြားခြား နားချက်များ ရှိနေခဲ့ကြသည် ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကိုယ်စားလှယ်အသီးသီး ၏ ဆန္ဒတောင်းဆိုချက်များကို ခြုံငုံစုစည်း၍ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက ဤသို့ သဘောထား ပြောကြားပေးခဲ့သည် ။

- တောင်တန်းသားများ အရေးတွင် မိမိတို့ ပါဝင် စွက်ဖက်မည်မဟု တ်။

- လွတ်လပ်ရေးရပြီး ခွဲထွက်လိုက ခွဲထွက်ခွင့်ကို တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တွင် တောင် တန်းသားများကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ကြရန်။

- ဘုရင်ခံ အမှုဆောင်ကောင်စီအစိုးရတွင် ဝန်ကြီးတစ်ဦး၊ ဒုတိယ ဝန်ကြီးနှစ်ဦး၊ တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ် ခန့်ထားရေးကို လန်ဒန်ဘုရင့်အစိုးရနှင့် ဆွေးနွေးပေးမည်။

- ကချင်ပြည်နယ် ထူထောင်ရေးကို မူအရ သဘောတူသည် ။

ဦးဝမ်ကိုဟောနှင့် ချင်းကိုယ်စားလှယ်များကမူ ချင်းပြည်နယ်ရရှိရေးကို မတောင်းဆိုခဲ့ကြ ပေ။ ချင်းတောင်တန်း၏ လူမှုစီးပွားရေး မြင့်မားတိုးတက်ရေး၊ ဗြိတိသျှအစိုးရထက် ဘဏ္ဍာငွေ ပိုမို ခွဲဝေရရှိရေး၊ ချင်းသေနတ်ကိုင်တပ်ရင်းများ ဆက်လက်ထားရှိရေးကိုသာ တောင်းဆိုခဲ့ကြ၏။ ၎င်း တို့ ၏ တောင်းဆိုချက်များကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း လိုက်လျောရန် အသင့်ရှိသဖြင့် ပြဿနာ မရှိခဲ့ပေ။ အဓိက ပြဿနာဖြစ်ခဲ့သည် မှာ ကချင်ပြည်နယ် ဖွဲ့စည်းရာတွင် မြစ်ကြီးနားနှင့်

ဗန်းမော် ခရိုင်တို့ သွတ်သွင်းရန် နူးဝါးဇော်လက ဇွတ်အတင်း တောင်းဆိုနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ မြစ်ကြီးနားနှင့် ဗန်းမော်ခရိုင်တို့ မှာ ရှမ်း၊ ဗမာ၊ တရုတ်တို့ ရောနှောနေထိုင်ရာ ဖြစ်သဖြင့် ဗြိတိသျှတို့ ၏ မြန်မာနိုင်ငံ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေတွင် ကချင်တောင်တန်းဒေသထဲသို့ ထည့်သွင်းခြင်းကို တားမြစ်ထားခဲ့သည်။ ။ ရှမ်းစော်ဘွားများ ကောင်စီကလည်း "အောင်ဆန်းအက်တလီ" စာချုပ်ကို အသိအမှတ်မပြုကြောင်း ပြည်နယ်များ ခွဲထွက်လိုက ခွဲထွက်ခွင့်ပေးရေးကို တောင်းဆို တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ။

ထိုအခါ ရှမ်းစော်ဘွားများ ကောင်စီကို နိုင်ငံရေးအရ ဖိအားပေးသည့်အနေဖြင့် ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (ရပလ) ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသည့် ဦးတင်အေး၊ ဦးခွန်ထီး၊ ဦးခွန်စော (ပင်းတယ)၊ ဦးထွန်းမြင့် (ဟဲဟိုး)၊ ဦးထွန်းမြင့် (လင်းခေး)၊ ဦးဘဇံ စသည့် ခေါင်းဆောင်များက တောင်ကြီး၊ ညောင်ရွှေ၊ ကလေး၊ ဟဲဟိုး၊ ပင်းတယ၊ ရပ်စောက်တို့ မှ ရှမ်း၊ အင်းသား၊ တောင်ရိုး၊ ဓနု၊ ပအိုဝ်း စသည့် တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ၊ လူထုလူတန်းစား ပေါင်းစုံတို့ ကို စည်းရုံးစုစည်းကာ ကားအစီး ၆၀ ကျော်ဖြင့် ပင်လုံသို့ ချီတက်ခဲ့ကြ၏။ ပင်လုံညီလာခံကျင်းပရာ ပွဲခင်းသို့ ရောက်သည့်အခါ ညီလာခံခန်းမကို ပတ်၍ "လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး"၊ "ရှမ်း၊ ဗမာ တောင်တန်းသားများ ညီညွတ်ကြ"၊ "နယ်ချဲ့သမား အလိုမရှိ"၊ "သွေးခွဲရေးသမားများ အလိုမရှိ" ကြွေးကြော်ခဲ့ကြ၏။ ။

သို့တိုင် ညောင်ရွှေစော်ဘွား စဝ်ရွှေသိုက် ဦးဆောင်သည့် စော်ဘွားများ ကောင်စီက လိုက်လျောအလျှော့ပေးမည့် လက္ခဏာ မရှိသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန်ပြန်ရန် အတွက် လေယာဉ်စီစဉ်ခိုင်းသည့်အထိ စိတ်ပျက်သွားတော့သည်။ ။ ထိုအခါမှ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီးနှင့် ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီးတို့ က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မပြန်

ရေးအတွက် ဦးဖေခင်နှင့် ဗိုလ်ထွန်းလှတို့ အား ဖျောင်းဖျားချပေးရန်
မေတ္တာရပ်ခံပြီး "တောင်တန်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအဖွဲ့"
ဆွေးနွေးပွဲ ပြန်လည်ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ။ ထိုဆွေးနွေးပွဲမှ နောက်ဆုံး အ
ဆိုပြုချက်များကို ဦးအောင်ဇံ ဝေ၊ ဦးတင်ထွဋ်၊ ဦးဖေခင်၊ ဆာမောင်ကြီး၊
သခင်တင်တို့ က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ ထပ်မံတင်ပြ ဆွေးနွေးခဲ့ကြ
သည်။ ။

သို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကချင်ပြည်နယ်တွင် မည်သည့်ဒေသ
များ ပါဝင်ရမည်ကို မဖော်ပြဘဲ ကချင်ပြည်နယ် ထူထောင်ရေးကို မူအရ
သဘောတူအောင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကို ဆွေးနွေး တင်ပြသွားမည်။ ကချင်
ပြည်နယ်တွင် မည်သည့်ဒေသများ ပါဝင်ရမည်ဆိုသည့် သတ်မှတ်ရေး
ကို တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုသော ရှင်း
လင်းဆွေးနွေးချက်ကို အားလုံး လက်ခံသဘောတူခဲ့ကြသည်။ ။ ဆက်လက်၍
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပြည်ထောင်စုအဖြစ် မပေါင်းခင်
ကတည်းက ခွဲထွက်ခွင့်ကိစ္စကို ပြောဆိုနေခြင်းမှာ
သဘာဝကျကြောင်း၊ ယင်းကိစ္စမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ၏ အနာဂတ်ကံကြမ္မာ
နှင့် သက်ဆိုင်သည့်အတွက် လွန်စွာ အရေးကြီးသဖြင့် တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော်တွင် တင်ပြစဉ်းစားကြရန် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ။

အောင်ဆန်း - အက်တလီစာချုပ်မှာ တောင်တန်းသားများ နှင့် စပ်
ဆိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် လက်ခံရေး၊ လက်မခံရေး စဉ်းစားဆွေးနွေးနေစရာ
မလိုတော့ကြောင်း၊ ယခု အရေးကြီးသည် မှာ တောင်တန်းသားများ အ
နေနှင့် ဗမာများ နှင့်အတူ ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေး အရယူရန်
ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးရှင်းပြခဲ့၏။ ထို့နောက် အဆိုပါ အကြောင်းအချက်
များကို အခြေခံ၍ မူကြမ်းတစ်ရပ် ရေးဆွဲ ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ပင်လုံစာချုပ်တွင် ပါဝင်သည့် အဓိကအချက်များမှာ ...

- တောင်တန်းသားများ ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့က ထောက်ခံတင်ပြသည့် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကို ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်၍ အမှုဆောင်ကောင်စီ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဌာနလက်ကိုင်မရှိ ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ် ရမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အခြား လူမျိုးမတူသည့် တိုင်းရင်းသားနှစ်ဦးကိုလည်း လက်ထောက် ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်ထားပေးရမည်။

- တောင်တန်းဒေသတွင် ရရှိထားသည့် နယ်ပယ်တွင်း အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် မူကို မည်သည့်နေရာတွင် မျှ မထိခိုက်၊ မဆုံးရှုံးစေရ။

- ကချင်ပြည်နယ် သတ်မှတ်ရေးကို တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်သို့ တင်ပြဆုံးဖြတ်မည်ဖြစ် သော်လည်း မူအရ အားလုံးက သဘောတူပြီး ဟု မှတ်ယူရမည်။

- တောင်တန်းဒေသရှိ ပြည်သူများ ဒီမိုကရေစီတိုင်းပြည်များ ရရှိနေသော အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ အတိုင်း ရရှိခံစားစေရမည်။

- ဤစာချုပ်ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကြောင့် တောင်တန်းသားများ မြန်မာပြည်မှ ရယူခံစားနေ သော အခွန်ဘဏ္ဍာ လျာထားချက်များကို မထိပါးစေရ။

ပင်လုံစာချုပ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည့် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများမှာ ...

(၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း (မြန်မာအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်)

- (၂) စဝ်ခွန်ပန်းစိန် (တောင်ပိုင်စော်ဘွား)
- (၃) စဝ်ရွှေသိုက် (ညောင်ရွှေစော်ဘွား)
- (၄) စဝ်ဟု န်ဖ (သိန္နီစော်ဘွား)
- (၅) စဝ်နွံ (လဲချားစော်ဘွား)
- (၆) စဝ်စံထွန်း (မိုင်းပွန်စော်ဘွား)
- (၇) စဝ်ထွန်းအေး (သာမိုင်းခန်းစော်ဘွား)
- (၈) ဦးပြု (သထုံစော်ဘွားကိုယ်စားလှယ်)
- (၉) ဦးခွန်ဖုန်း (လူထုကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၀) ဦးတင်အေး (လူထုကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၁) ဦးကြာပု (လူထုကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၂) စဝ်ယိပ်ဖ (လူထုကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၃) ဦးထွန်းမြင့် (လူထုကိုယ်စားလှယ်၊ လင်းခေး)
- (၁၄) ဦးခွန်စော (လူထုကိုယ်စားလှယ်၊ ပင်းတယ)
- (၁၅) ဦးခွန်ထီး (လူထုကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၆) ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင် (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၇) ဒူးဝါးဇော်ရစ် (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၈) ဦးဒိန်ရတန် (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်)
- (၁၉) ဒူးဝါးဇော်လွန်း (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊ ဗန်းမော်)
- (၂၀) ဦးလဘန်ဂရောင် (ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊ ဗန်းမော်)

(၂၁) ဦးလွှာမှုန်း (ချင်းကိုယ်စားလှယ်၊ ဖလမ်း)

(၂၂) ဦးထောင်ဇာတုတ် (ချင်းကိုယ်စားလှယ်၊ တီးတိန်)

(၂၃) ဦးကီယိုမန် (ချင်းကိုယ်စားလှယ်၊ ဟားခါး) တို့ ဖြစ်ကြသည်

။

ထိုနေ့လယ်တွင် တောင်တန်းသားကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး စင်စစ်ထွန်းကို ဘုရင်ခံကောင်စီအစိုးရ၏ တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် ဆမားဒူးဝါး ဆင်ဝါးနောင်ကို ကချင်ဒေသလက်ထောက်ဝန်ကြီး၊ ဦးဝမ်ကို ဟောကို ချင်းဒေသ လက်ထောက်ဝန်ကြီးအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ကြ၏။ "ပင်လုံစာချုပ်" ကို လက်ခံအသိအမှတ်ပြုရန် တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ လက်ထောက်အတွင်းဝန် ဘော့တွမ်မလေက ဗြိတိသျှအစိုးရထံ ထောက်ခံတင်ပြပေးခဲ့သည် ။ ထို့အတူ ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန့်စ်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အတွင်းဝန် ပသက်လောရင့်မှ တစ်ဆင့် ဗြိတိသျှအစိုးရ လက်ခံအသိအမှတ်ပြုပေးရန် ထောက်ခံတင်ပြပေးခဲ့သည် ။ သို့ဖြင့် "ပင်လုံစာချုပ်" သည် မြန်မာနှင့် တောင်တန်းသားများ လွတ်လပ်ရေးကို အတူရယူပြီး တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံ ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးစိတ်ဓာတ်ကို အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့သည် ။

ထိုသို့ ပင်လုံညီလာခံမှ ပင်လုံစိတ်ဓာတ် ချမှတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည့်တိုင် ပင်လုံစာချုပ် လက်မှတ် ရေးထိုးရာတွင် ဗြိတိသျှတို့ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသော တောင်တန်းဒေသသားများ သာ ပါဝင်နိုင်ခဲ့ပြီး ကရင်၊ ကရင်နီ၊ မွန်၊ ရခိုင် စသည့် တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်ကြီးများ မပါဝင်ခဲ့ကြသေးပေ။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သည် ပင်လုံစိတ်

ဓာတ်အတိုင်း တိုင်းရင်းသားအားလုံး ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် အားသွန်ခွန် စိုက် ကြိုးပမ်းစည်းရုံးခဲ့၏။ သို့သော် ထိုလုပ်ငန်းစဉ် မပြီးဆုံးမီ မှာ ပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးခဲ့သဖြင့် ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသား အားလုံး ဖြန့်ကျက် စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းစဉ် အားနည်းလျော့မှိန်လာခဲ့ သည် ။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် လွတ်လပ်ရေးခေတ် ဦး ပြည်တွင်းစစ်ပွဲတွင် ပင်လုံစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် မပါဝင်ခဲ့ကြသည့် ကရင်၊ ကရင်နီ၊ မွန်၊ ရခိုင် တိုင်းရင်းသားများက မြန်မာအစိုးရကို တော်လှန်အုံကြွ ရာတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လာကြတော့ သည် ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပင်လုံစာချုပ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်စွာ လွတ်လပ်ရေးအရယူနိုင်ရေး၊ တန်းတူညီမျှစွာ ပူးပေါင်းနေထိုင်သွားရေးကို အခြေခံသည့် ပင်လုံစိတ်ဓာတ်ကို စိုက်ထူပေးနိုင်ခဲ့သည် ။

လွတ်လပ်ရေးပေးခဲ့သော အမွေများ

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆုတ် ၉ ရက်။ ခရစ်နှစ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ နံနက် ၄ နာရီ မိနစ် ၂၀ အချိန်မှာ လွတ်လပ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအဖြစ် ကမ္ဘာကို ကြေညာလိုက်ပါတယ်။ မြို့တော် ရန်ကုန်ရဲ့ ဘုရင်ခံ အိမ်တော်ဝင်းရှေ့မှာ ကျင်းပတဲ့ အာဏာလွှဲပြောင်းရေး အခမ်းအနားမှာ ဗမာပြည်ကို နှစ်ပေါင်း ၁၂၀ ကျော် လွှမ်းမိုးခဲ့တဲ့ ဗြိတိသျှတို့ ရဲ့ ယူနီယံဂျက်အလံ လျှောကျခဲ့ရပြီး ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေနဲ့ အတူ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အလံဖြင့် လွှင့်ထူနေရာယူလိုက်ပါပြီ။

တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်ထဲမှာ ကျင်းပတဲ့ လွတ်လပ်ရေး အခမ်းအနားပွဲကို ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး သခင်သန်းထွန်းနဲ့ ကွန်မြူနစ်အမတ်တွေလည်း တက်ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ လွတ်တော်မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး စဝ်ရွှေသိုက်၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုနဲ့ ဒုဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်လင်္ကျာတို့ ရဲ့ သဝဏ်လွှာတွေကို ဖတ်ကြားခဲ့ကြပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုရဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာ ...

- ဗိုလ်လင်္ကျာ (ဒုဝန်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး)
- ဦးတင်ထွဋ် (နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး)
- ဦးကျော်ငြိမ်း (ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး)

- ဦးတင် (ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး)
- ဦးဘဂျမ်း (တရားရေး)
- သခင်တင် (စိုက်ပျိုးရေး)
- ဗိုလ်ဖိုးကွန်း (ပြန်လည်ထူထောင်ရေး)
- ဦးညိုထွန်း (ပြန်ကြားရေး)
- ဦးမြ (ဟင်္သာတ) (စီမံကိန်း)
- ဦးကိုကိုကြီး (ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး)
- မန်းဝင်းမောင် (စက်မှုလက်မှု၊ အလုပ်သမား)
- ဦးထွန်းမြင့် (ရှမ်းပြည်နယ်)
- စောစံဖိုးသင် (ကရင်ပြည်နယ်)
- ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင် (ကချင်ပြည်နယ်)
- စဝ်ဝဏ္ဏ (ကယားပြည်နယ်)
- ဦးဝမ်းသူမောင် (ချင်းပြည်နယ်)နှင့်
- ဗိုလ်စိန်မှန် (ဌာနလက်ကိုင်မရှိ)

အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး ၁၇ဦး ပါဝင်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော် သမ္မတကြီးမှ အစ ဝန်ကြီးများ အထိ အာဏာရ ပုဂ္ဂိုလ်အများ စုမှာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတို့ တွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သူ များ မဟုတ်ကြပေ။

သို့တိုင် သမ္မတကြီး စဝ်ရွှေသိုက်က နိုင်ငံတော်၏ မူဝါဒ သဘောထားများကို ပြောကြားရာ တွင် မူ "မြန်မာပြည်ထောင်စုတွင် အရင်းရှင်

ဝါဒကို ပိတ်ပင်ပယ်ဖျက်၍ နိုင်ငံတော်၏ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုအဝဝ ကို တိုင်းသူပြည်သားများ သာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ထူထောင် မည်ဖြစ်သည်။ ။ ဒွန်းစဏ္ဍား၊ သူတောင်းစား၊ ဘုရားကျွန်၊ ကျောင်းကျွန်အပေါင်းတို့ ... သင်တို့ ကို လည်း ယနေ့မှ စ၍ ရှေးမင်းအ ဆက်ဆက်တို့ ၏ အာဏာစက်ကို ကျွန်ုပ် ပယ်ဖျက်၍ သင်တို့ ၏ သ ဘောအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်စေ၊ တန်းတူအခွင့်အရေး ရရှိကြစေ" ဟူ၍ ကြေညာလိုက် ပေသည်။ ။ ထို လွတ်လပ်ရေးနေ့မှာ ပင် မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံအတွင်းတွင် လွတ်လပ်ရေးကျောက်တိုင် အုတ်မြစ်ချ ပွဲ ကျင်းပရာ၌ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက "ယနေ့ ရရှိတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ အ သင်းအဖွဲ့တစ်ခု တည်းရဲ့ လွတ်လပ်ရေးမဟုတ်ပါ။ ပြည်သူ့ရဲဘော်၊ ဆိုရှ လယ်လစ်၊ ကွန်မြူနစ်၊ လူငယ်၊ အမျိုးသမီး၊ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ အ စည်းအရုံး၊ သမဂ္ဂ၊ အသင်းအဖွဲ့အလုံးစုံတို့ နယ်ချဲ့ကို ဝန်းရံတိုက်ခိုက် ခဲ့ တဲ့ ပြည်သူအားလုံးရဲ့ လွတ်လပ်ရေးဖြစ်ပါတယ်" လို့ မြွက်ဆို မိန့်ကြား ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်း မှာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရှိ အမြို့မြို့အနယ်န ယ်တို့ တွင် ပထမဆုံး လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲသဘင်များကို ခြိမ့်ခြိမ့်သဲမျှ ကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကတော့ "ဒီက နေ့ ရရှိခဲ့တဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ပေမယ့် စီးပွား ရေးအရ မလွတ်လပ်တဲ့ ရွှေရည်စိမ်လွတ် လပ်ရေးသာ ဖြစ်လို့ စီးပွား ရေးအရ ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်သွားရဦးမှာ ဖြစ်တယ်" လို့ ကြေညာခဲ့ပါ တယ်။

လွတ်လပ်ရေးကြေညာချိန်မှာ ဗမာပြည်ရဲ့ လူဦးရေဟာ ၁၇ သန်း ကျော် ရှိပါတယ်။ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်တဲ့ အ လျောက် လူဦးရေရဲ့ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ဟာ ကျေးလက် နေ တောင်သူ လယ်သမားများ ဖြစ်ကြပြီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တဲ့ လယ်မြေ ၁၉ သန်း

ကျော် ရှိခဲ့ပါ တယ်။ အဓိက ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးတဲ့ ခရိုင် ၁၃ ခုမှာ ရှိတဲ့ လယ်မြေ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကို မြေရှင်ကြီးများ ပိုင်မြေ ဖြစ်ကြပြီး ဒီမြေရှင်ပိုင်မြေရဲ့ ထက်ဝက်နီးပါးမျှကို နိုင်ငံခြားသား ချစ်တီးတွေ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဗမာပြည်ဟာ ၁၉၄၂ ခု ဂျပန်တွေ ဗြိတိသျှကို မောင်းထုတ်ချိန်က တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၄၅ ခု ဂျပန်ကို မဟာမိတ်တပ်တွေ မောင်းထုတ်ချိန်က တစ်ကြိမ် သုံးနှစ်အတွင်း စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကို နှစ်ကျော့ပြန်ခံ ခဲ့ရတဲ့ စစ်မြေပြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ရေနံတွင်း၊ သတ္တုတွင်း စတဲ့ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတွေ ပြိုကွဲရပ်ဆိုင်း ခဲ့ရသလို စစ်ကိုင်းတံတား၊ စစ်တောင်းတံတားနဲ့ ဂုတ်ထိပ်တံတားလို လမ်းတံတားတွေ ပျက်ဆီးခံ လိုက်ရလို့ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးတွေ ပြတ်တောက် ပျက်စီးသွားတာနဲ့ အမျှ ကူးသန်းရောင်းဝယ် ရေးတွေလည်း လျော့ပါးကျဆင်းခဲ့ရပါတယ်။ စီးပွားရေးအရ ကြည့်လျှင်လည်း လွတ်လပ်ရေးကို အကြွေးနဲ့ စခဲ့ရတာပါ။ ဗမာပြည်ကြီးကို နှစ်ပေါင်း ၁၂၀ ကျော်ကြာမျှ သွေးစုပ်အမြတ်ထုတ်လာခဲ့ကြ တဲ့ ကိုလိုနီ အစိုးရတွေရဲ့ အရင်းအနှီး စက်မှုလုပ်ငန်းတွေကို ပြန်လည်သိမ်းယူမယ်ဆိုရင် န - အက်တလီစာချုပ်အရ လျော်ကြေးပေးပါမယ်လို့ ကတိကဝတ်ပြုထားတဲ့ ငွေကြေးပမာဏက ကျပ်ငွေ ကုဋေ ၆၀ ကျော် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ကိုလိုနီ အစိုးရပိုင်လုပ်ငန်းတွေကို လွှဲပြောင်းရယူရာမှာ လျော်ကြေးပေးရတယ်ဆိုတာ ဗမာပြည်တစ်ပြည်တည်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားစတဲ့ ကိုလိုနီနိုင်ငံတိုင်းကို နိုင်ငံရေးအရ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပြီး လွတ်လပ်ရေး အရယူတဲ့ အခါမှာ စာချုပ်စာတမ်း ချုပ်ဆိုပြီး အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလမှာ ကြွေးမြီအဖြစ် သဘောထားခဲ့ကြရတာ ချည်းပါပဲ။ ဒါကို စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်ဘူးလို့ စွဲချက်တင်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။

နိုင်ငံရေးအရ ဗမာပြည်ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံလို ဓနသဟာယ

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မရပ်တည်ခဲ့ပါဘူး။ လုံးဝ လွတ်လပ်တဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံမျိုးအဖြစ် ရပ်တည်ခွင့် ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဗြိတိသျှတို့ ဆွဲခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးတဲ့ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ဦးဆောင်ရေးဆွဲခဲ့တာပါ။ ဒီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအောက်မှာ "ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်" ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံရဲ့ အားနည်းချက်တွေကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ပြဿနာတွေကို ဗြိတိသျှကိုလိုနီအစိုးရအပေါ် အပြစ်ပုံချလို့ မရ ပါဘူး။ ဒီအနေအထားအလုံးစုံကို ခြုံကြည့်လိုက်လျှင် န - အက်တလီစာချုပ်အရ ရရှိခဲ့တဲ့ လွတ်လပ် ရေးဟာ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်ပြီး စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်ဘူးဆိုတဲ့ စွပ်စွဲချက်ဟာ မှားပါတယ်။ မြန်မာပြည်က ရခဲ့တဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ရွှေရည်စိမ်လွတ်လပ်ရေး မဟုတ်ဘူး ဆိုတာကို သမိုင်းက အစစ်ဆေး အစမ်းသပ်ခံပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဗြိတိသျှကိုလိုနီအစိုးရက လွှဲပြောင်းပေးခဲ့တဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ဦးနု ဦးဆောင်တဲ့ ဖဆပလ အစိုးရအဖွဲ့က ထိုက်တန်မှန်ကန်စွာ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒီလိုဖြစ်ရတာ လည်း အရင်းခံအားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ အာဇာနည်ကြီးများ ကျဆုံးပြီး နောက်ပိုင်းမှာ အမျိုး သား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ပြိုကွဲသွားခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျပန်တော်လှန်ရေးကို နိုင်ငံရေးအရ ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့တဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖဆပလထဲက ဆွဲထုတ်ပြီးနောက်ပိုင်းမှာ ဖဆပလ တပ်ပေါင်း စုကြီးကို ဆိုရှယ်လစ်ပါတီက ကြီးစိုးလွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါတယ်။ ဖဆပလအဖွဲ့ထဲမှာ နိုင်ငံရေးအမြင် သဘောထားတွေ ကွဲပြားခြားနားနေကြသလို ဂိုဏ်းဂဏနဲ့ အုပ်စုပဋိပက္ခတွေကလည်း ကြီးထွား ပြင်းထန်လာခဲ့ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်တွေနဲ့ ပြည်သူ့ရဲဘော်တွေရဲ့

ဂိုဏ်းဂဏ ပဋိပက္ခက အပြင်းထန်ဆုံးပါပဲ။ ဒီပဋိပက္ခတွေကို ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းက လွဲလို့ ဘယ်သူမှ ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ် နိုင်စွမ်း မရှိပါဘူး။
ဒီအခြေအနေကို ပိုဆိုးလာစေတာက ဦးနုရဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာ ပြည်သူ့ရဲ
ဘော်က ဗိုလ်မှူးကွန်းနဲ့ ဗိုလ်စိန်မှန်တို့ နှစ်ဦးက လွဲလို့ ကျန်တဲ့ ဝန်ကြီး
နေရာအများ စုကို ဆိုရှယ်လစ်တွေက အုပ်စီးနေရာယူထားခြင်းပါပဲ။ ဒါ
အပြင် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင် အတော်များများကလည်း ဂျပန်တော်လှန် ရေး
အတွင်းမှာ ဘယ်တုန်းကမှ ရှေ့တန်းက ပါဝင်ခဲ့ကြသူတွေ မဟုတ်ခဲ့ကြ
ဘူး။ ဒီလို အနေအထား တွေအောက်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုအနေနဲ့
သူ့ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုတောင် အောင်မြင်အောင် စည်းရုံး စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်း
မရှိခဲ့ပါဘူး။

လွတ်လပ်ရေးရခါစမှာ ဗြိတိသျှ လက်ကျန်တပ်ဖွဲ့တွေ အရေးကိစ္စကို
ဖြေရှင်းဖို့ ဗြိတိသျှ စစ်မစ်ရှင်တပ်ဖွဲ့ ဆက်လက်ရှိနေပါသေးတယ်။
ဒါ့အပြင် (နု-အက်တလီ) စာချုပ်အရ ဓနသဟာယ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ ရဲ့
စစ်လေယာဉ်၊ စစ်ရေယာဉ်တွေကို ယာယီ ဆိုက်ကပ်နားခိုခွင့် ပေးထား
ခဲ့ရပါ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ဗိုလ်လက်ျာဖြစ်ပြီး စစ်ဦး
စီးချုပ်က ကရင်ကပြား ဗိုလ်ချုပ် စမစ်ဒွန်း ဖြစ်သလို ဒုစစ်ဦးစီးချုပ်က
လည်း ဗိုလ်ချုပ် စောကြာဒိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင် သင်းက
တောင်ပိုင်းတိုင်းမှူးဖြစ်ပြီး မြောက်ပိုင်းတိုင်းမှူးက ဗိုလ်မှူးချုပ်နေဝင်း
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ အပြင် ကရင်တပ်မှူးကြီးများ ၊
ကွန်မြူနစ်တပ်မှူးကြီးများ နှင့် ဆိုရှယ်လစ် တပ်မှူးကြီးများကလည်း
တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့အသီးသီးကို တာဝန်ယူ အုပ်ချုပ်နေခဲ့ကြပါတယ်။ ဆိုရရ
င် လွတ်လပ်ရေးရမှ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ဗမာ့တပ်မတော်ဟာ မြန်
မာနိုင်ငံသား တပ်မှူးကြီးများ ရဲ့ စီမံအုပ်ချုပ်မှု အောက်မှာ ရှိပါတယ်။
အဲဒီကာလက ဗမာ့တပ်မတော်မှာ ဗမာ့သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း ခြောက်ရ

င်း၊ ကရင်တပ်ရင်း သုံးရင်း၊ ကချင်သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း သုံးရင်း၊ ချင်း
သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း နှစ်ရင်းနဲ့ ဂေါ်ရခါးတပ်ရင်း တစ်ရင်း၊ စုစုပေါင်း
သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း ၁၅ရင်း ရှိပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဗြိတိသျှ တို့ ဖွဲ့စည်း
ထားတဲ့ ကရင်စစ်ရဲတပ်နဲ့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် လိုအပ်ရင် ဗြိတိသျှတို့
ကို တော်လှန်ဖို့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့တွေလည်း တပ်မ
တော်ပြင်ပ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ အဖြစ် ရှိနေ ပါသေးတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ လွတ်လပ်ရေး မရမီကတည်းက ဒေသအသီးသီးမှာ
လက်နက်ကိုင်အင်အားစု အသီးသီးတို့ ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ လွတ်လပ်
ရေးရချိန်အထိ အခိုင်အမာ တည်ရှိနေကြပြီး ဖြစ်ပါ တယ်။ သခင်စိုးရဲ့
အလံနီပါတီနဲ့ အလံနီတပ်ဖွဲ့တွေဟာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကြားဖြတ်အ
စိုးရအဖွဲ့ လက်ထက်ကတည်းက မတရားသင်း ကြေညာခံခဲ့ရပြီး ဖျာပုံခ
ရိုင်တစ်ဝိုက်မှာ ရပ်တည်လှုပ်ရှားနေခဲ့ ကြပါတယ်။ တပ်နီများက ပျဉ်းမ
နားနယ်၊ ရခိုင်ကွန်မြူနစ်များက သံတွဲနယ်၊ ဦးစိန္တာ၊ ဗုံပေါက်သာ ကျော်
တို့ အဖွဲ့က ရခိုင်တောင်ပိုင်း၊ အဗ္ဗူလာဆင် ခေါင်းဆောင်တဲ့ မူဂျာဟစ်
တွေက ရခိုင်မြောက်ပိုင်း ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောနယ်မှာ လက်နက်
ကိုင် လှုပ်ရှားနေကြပါတယ်။ ဆိုရရင် လွတ်လပ်ရေး မရမီ အချိန်ကတ
ည်းက မြန်မာပြည်မှာ ပြည်တွင်းစစ်မီး တောက်လောင်စေမည့် မီးပွား
မီးစတွေက စတင်လှုပ်ရှား လောင်ကျွမ်းစ ပြုနေပါပြီ။

၁၉၄၇ ခု ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ "နိုင်ငံတော်သဏ္ဌာန်" က ပြ
ည်ထောင်စုလို့ အမည် တပ်ထားပေမယ့် အတွင်းသဘောအရ "တစ်ပြ
ည်ထောင်စနစ်" ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ပင်လုံစာချုပ်မှာ ပါဝင်လက်မှတ်ရေး
ထိုးခဲ့ကြတဲ့ ရှမ်းနဲ့ ကချင်တို့ အတွက်သာ ပြည်နယ်ပေးထားပြီး ကရင်၊
မွန်၊ ရခိုင် တို့ အတွက် အတိအကျ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ပြည်နယ်
အဆင့်အတန်းများ မရှိခဲ့ကြပါ။ ချင်းကို လည်း ပြည်နယ်အဆင့် မပေး

သေးဘဲ "ဝိသေသတိုင်း" အဖြစ်သာ သတ်မှတ်ထားကြပါတယ်။ ကယား (ကရင်နီ) ပြည်နယ်ကတော့ ၁၈၇၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်မှာ ချုပ်ဆိုခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်နဲ့ မြန်မာ ဘုရင်များ စာချုပ်အရ သီးခြားပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်ခွင့် ပေးထားခဲ့ပါတယ်။ "ပြည်ထောင်စု" ထဲမှာ ဒီလို ပြည်နယ်အဆင့်အတန်း ပေးအပ်မှု၊ နယ်နိမိတ် တိတိကျကျ သတ်မှတ် မှု မရှိဘဲ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေခြင်းက မြန်မာပြည်မှာ တိုင်းရင်းသားများ ရဲ့ လက်နက်ကိုင် လှုပ်ရှားမှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာစေရေးအတွက် လမ်းခင်းပေးသလို ရှိနေစေခဲ့ပါတယ်။

လွတ်လပ်ရေး ရလာတဲ့ အတွက် မြန်မာပြည်ဟာ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားတွေရဲ့ တိုက်ရိုက် ကိုလိုနီအုပ်စိုးမှုအောက်က လွတ်မြောက် လာပြီး တိုင်းပြည်ရဲ့ လက္ခဏာဟာ "ကိုလိုနီတစ်ပိုင်း၊ ပဒေ သရာဇ်တစ်ပိုင်း" လက္ခဏာဆောင်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလက္ခဏာဟာ အသွင်ကူးပြောင်းရေး ကာလရဲ့ လက္ခဏာသာ ဖြစ်ပြီး အစဉ်အမြဲ တည်တံ့နေတဲ့ သဘောသဘာဝ မရှိပါဘူး။ ကိုလိုနီနိုင်ငံ ဖြစ်ရင် ဖြစ်၊ မဖြစ်ရင် "လွတ်လပ်တဲ့ အမျိုးသားနိုင်ငံ" တစ်ရပ်အသွင် ကူးပြောင်းသွားပါလိမ့်မယ်။ ဒီအရင်းခံ တရားလက္ခဏာအတိုင်းပဲ လွတ်လပ်ရေးသက်တမ်း ရင့်မာလာတာနဲ့ အမျှ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ "ကိုလိုနီတစ်ပိုင်း၊ ပဒေသရာဇ်တစ်ပိုင်း" လက္ခဏာ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး လွတ်လပ်တဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် အမျိုးသားနိုင်ငံတစ်ရပ်အဖြစ် အသွင်ကူးပြောင်းသွားခဲ့ပါတယ်။

။
